

CATALUNYA SOCIAL

Any IX. — Núm. 425

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

3 d'agost 1929

**PUBLICACIÓ
SETMANAL**

**REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONA**

**APARTAT 1036
TELÉF. 17605**

El comunisme: heus aquí l'enemic

La diada del primer d'agost ha preocupat a molts governs. L'anunci de gestes comunistes, gestes que acaben quasi sempre en francs desordres, ha fet adoptar posicions fortíssimes de defensa a tot govern pel sol fet de tenir confiada a les seves mans la guarda de l'ordre públic.

Caldrà dir que aquestes manifestacions no tenen altre propòsit que el de cercar ocasió per al desordre, per a la rebel·lió, per a la manifestació violenta? L'exemple l'hem tocat a bastament i n'hem pogut sofrir prou les conseqüències. Per això quan hom diu manifestació comunista entén manifestació revolucionària, exteriorització de sentiments anti-socials que avui s'anomenen comunistes, com en altres èpoques es digueren anarquistes, sindicalistes, etc.

¿És que combatem el comunisme com a doctrina? Hem de distingir; el comunisme com pot ésser combatut (nosaltres ho hem fet prou d'aquestes planes estant) en el camp doctrinal, en tot allò que signifiqui oportunitat, etc. Però això suposa una lluita noble d'idees, un torneig intel·lectual enlairat i respectable. Hem entès sempre que en el comunisme no hi havia més que utopia; però quan el mateix s'ha manifestat en un camp doctrinal l'hem respectat i l'hem combatut doctrinalment, així com altres respectables amics nostres l'han defensat des de diferents punts de mira.

Però és que en tot (i sobretot en matèries socials) cal distingir, en el món, per encertar. I aquesta distinció l'oferim avui als nostres lectors a propòsit de les manifestacions i de les mesures governatives de seguretat del primer d'agost. Una cosa és el comunisme doctrinal i altra aquest comunisme d'acció. El primer pot ésser una doctrina respectable, encara que no compartida per nosaltres. Però quan es parla de comunisme d'acció no es parla ja de reivindicacions socials de cap mena, de cap desig viable dins la societat actual i de l'enquadrament de les forces ideològiques i de les directives que mouen aquesta; es tracta, senzillament, del trasbals de tot el que avui existeix com

a pern d'aquesta societat, de la desfeta de tots els principis socials, econòmics, morals, que sostenen la vida de les societats nostrades. Es tracta, en un mot, d'acció revolucionària.

El socialisme resta absolutament allunyat del comunisme, tant en doctrina com en fets. Les escoles partidàries de la reforma social en profit de la justícia distributiva (entre les quals han de comptar avui quasibé totes les escoles catòliques) tenen el camp ben partit amb el comunisme. ¿Que li resta, doncs, a aquest? Senzillament, el conglomerat de totes les forces negatives del món; el detritus de totes aquelles cledes inadaptables a la manera d'ésser de la societat; tot allò que és esperit negatiu, esperit que pràcticament es tradueix en acció revolucionària, trasbalsament social...

Aquestes forces negatives han existit sempre en el món; han cercat sempre un lloc per on manifestar-se. I així com un dia es digueren forces anarquistes; i altre dia s'anomenen sindicalistes; avui es bategen amb el nom de comunistes.

Quan el socialisme nasqué amb programes de reformes, els governs conservadors s'apressaren a recollir-les i a incorporar-les a la normalitat legal fins al punt que avui el homes socialistes ocupen llocs en la major part dels països del món. Però al costat del socialisme ariat es manifestà l'anarquisme, que combaté precisament aquella tendència governativa i cap a la normalitat dels partits socialistes. I avui, que el socialisme governa en gran part del món, és el comunisme el qui porta aquella acció revolucionària, de desordre, destructora dels fonaments de la societat, i no reformadora d'ells.

Avui, doncs, l'enemic social és el comunisme; no el comunisme com a doctrina; sinó el comunisme com acció revolucionària, destructora, negativa. Heus aquí, doncs, l'enemic de l'hora present.

Però ¿no és cert que, per raons de tàctica, en una hora com aquesta, ni doctrinalment pot portar cap benefici a la societat la defensa del comunisme?

Memòries d'un cabaler

VIII

ELS ARBRES FAMOSOS DE CAN FELIU

No és pas que m'oblidi dels petits arbustos que són la gràcia i l'ornament del bosquet del costat de casa, de pins tan magres que amb prou feines cap d'ells pot donar-vos una ombra passadora per al sol de l'estiu. Els tinc tots presents d'un a un.

Prou em recordo d'aquelles mates molsudes, ramoses i apretades, amagatall de caragols i sargantanes, que m'agradava masegar les seves fulles enganxadisses i balsàmiques, que em feien pensar en els boixos del Montserrat parents seus i que al capdavant de l'estiu s'ornamentaven graciosament amb un parell de baies vermelles als caps dels brots. I també us diré, ara que ve a tomb, que aquestes baies vermelles són perseguides per les perdius que, mentre en troben per a menjar, van prou fortes i valentes per a burlar-se dels caçadors.

També faré memòria de les modestes farigoles de piadosa floreta morada que surt per Setmana Santa en honor de Jesús Crucificat; i dels romanins de mata més alta que amaguen els nius dels còbits i guarden en el fons del calze de cada flor una gota de mel que anirà a cercar l'abella del rusc de més enllà; i dels caps d'ase més humils i més aromàtics que com més masegats més paguen amb camforina fragància; i de la sajulida que té les fulles perfumades i servirà per a aromatitzar les olives herbequines que la mestressa guardarà per tot l'any; i els brins d'espígol que s'inclinen tots alhora quan els raspalla la marinada allà a l'erm de dalt de tot del bosquet prop de la barraca del caçador de reclam.

Tampoc passaré per alt les atzavares que voregen els marges i els caragalls, ben avares de florir, és cert, però que quan ho fan a l'edat madura dels trenta anys alcen en l'aire majestuosos candillers de flors en obsequi dels quals sacrifiquen tota la seva vida; ni els arços dels torrents, una mica sorruts i espinosos, però de flor ben olorosa; ni els escardots que omplen la quintana que tant plauen a la meua germana, amiga de fer poms de llurs cardes per a tenir-los damunt de la calaixera de la seva cambra.

I ben ingrat seria si no tingués una paraula de lloança per la lletjota i humil i útil estrepa que creix i ensenya la seva flor plebea rosada al voltant del marge de soldó a fi que la cuinera trobi fregalls i terra d'escudelles tot en un mateix lloc.

Prou veig que totes aquestes coses són massa raseres per a ésser dignes de les presumides muses sicilianes, cantem coses més pomposes i més altes.

Del mig estant del bosquet, per entre les soques tortes dels pins bords que tenim davant mateix i per damunt les copes més verdes i molsudes dels pins que creixen prop de la rasa de baix, es veuen les illes vorejades de la salzereda i la riera. Al bell mig d'elles, totes plantades de vinya, veureu una pretensiosa figuera. Si és un poc orgullosa no li falta motiu. La soca no té més poc de quatre pams de gruix, les seves brancades se'n van seixanta pams enlaire, la seva ombra es menja pel cap baix una cinquantena de ceps i d'aquesta voracitat en prenen venjança els ceps que s'han quedat part de fora enfilant figuera amunt els

seus sarments per mor d'ofegar-la. No penséssiu que tot és fullaraca, no. Quan vindrà la Mare de Déu d'Agost, al cantó del solell ja s'hi començaran a trobar ben dolces les primeres figues sajoles blanques, i entrat el setembre tota ella serà un penjoll de confitura. Els oriols coneixen prou bé la seva situació estratègica. De bon dematí, abans de la primera ullada de sol, tots els que han passat la nit dormint als pollancres i albes més altes de la salzereda, tiraran el seu primer vol vers la figuera de les illes, faran allí el seu primer àpat i d'allí aniran després a resseguir totes les altres de mitja hora a la rodona per a poder dictaminar de quines les fan més dolces. Vindrà, però, un dia en què l'hereu o el cabaler o el mosso de can Feliu estarà apostat dins la barraca de sota la figuera de les illes amb l'escopeta a punt per a fer una cacera ben descansada d'oriols grassos que aniran a parar a l'olla per a engreixar amb bones llunes grogues el brou de l'escudella, que aquell dia serà de fideus o macarrons.

Passaré per alt, i no per menysprear-la sinó perquè és un arbret insignificant, aquella pomereta eixerida, bona i flairosa que fins que fa fred sempre guarda una pometa per la meua set, tota esgrogueïda i esblaimada del costat de sol ixent, tota sufocada i roja del costat de ponent, i, portant-vos plana enllà fins la vora de la timba que domina el prat, us mostraré el pi del *crec-en-un-Déu*. I quin pinàs! Devia quedar, penso, d'una antiga pineda de prop del rieral. Quan li van treure els companys, saturat de sol i d'aire a la seva copa i d'aigua a les arrels que pasturen fins el rieral, va anar creixent i desafiant-ho tot. Conten que un mosso de can Feliu, de cent anys enrera, es va jugar una unça que baixaria pinyes d'aquell pi i, arrapat amb els peus i mans a l'escorça i als grops i als galets de qualque branca antiga tallada, va anar muntant per la soca nua de cent pams d'alçada. Ja era un bon esquirol, ja; però és que ni els esquirols se les podien heure amb aquell arbràs. El seu company de juguesca s'ho mirava consternat i cridant:

—Deixa-ho, Josep; deixem córrer la juguesca; pendràs mal.

L'altre, però, lentament i bufant i sense tornar resposta, cada vegada més amunt. De tant en tant es parava, prenia alè i tornava a pujar. Quan va poder-se agafar a una branca de la copa el company de baix va respirar i de dalt del pi estant va baixar de primer antuvi una franca rialla i després un raig de pinyes, una... dues... tres... deu... vint... La juguesca era guanyada pel de dalt, i ja es disposava a baixar; però, fillets, es veu que el baixar, amb la terra cent pams a sota, li feia rodar el cap. Tres voltes va iniciar baixada i altres tres es va desdir. Es sent cridar:

—Estic perdut: no em veig amb cor de baixar.

—Descansa't bé; torna-ho a provar.

—No puc! no puc! correu!

—Tingues serenitat; resem tots dos un *crec-en-un-Déu*.

Agenollat el de baix i assegut a la branca més baixa el de dalt, resaren ambdós. En havent acabat el de dalt va emprendre la davallada. Anava ben poc a poc, però semblava segur. I a la fi va arribar a baix de tot. Els dos amics es varen abraçar i l'un va sen-

tir de l'altre la suor freda i anguniosa de la cara, i van restar ajeguts a terra bella estona sense pronunciar paraula. Ja teniu explicat el nom: d'aquella feta li digueren el pi del *crec-en-un-Déu*.

No és lluny d'aquí on som el pi de l'entrada del Bosc del Forn, de soca baixa i copa eixamplada que ni sembla un pi, i aquella figuera de la primera perdiu, i els dos pins bessons de la vinya del Vepo, tots els arbres, però, callen i aguanten l'alè davant el roure gros a tres centes passes del portal del pati de casa, amb un passeig d'ametllers que va de l'un a l'altre. Això sí que és un arbre! Si d'aquí estant no vegéssim a l'entrelluc del cel a la serra del damunt de Subirats l'alzina de can Ros que li fa la competència m'atreviria a fer passar per veritat que com aquest roure no hi ha cap més arbre al Penedès. A la plana que ocupa hi aboca el torrent que baixa de la creueta que al voltant de la seva soca deposita les argiles que arrossega. Té, doncs, bona terra i bona aigua. Tres homes abracen tot just la soca que no és pas molt alta sinó que a quinze pams de terra ja es parteix en cinc o sis branques del gruix del d'un home gros que aguanten tota l'armatosta de brancada i tot el fullam. Ni que anem a seure a sota no en fugen els ocells, ni els més esquerps, que sempre troben una branca prou gruixuda per a guardar-los. I, cosa que no solen fer els roures, tota la brancada perifèrica del voltant cau com en desmai fins tocar a terra i al través d'ella us heu d'obrir pas per a entrar en la seva ombra, que bé ocupa un recinte circular de dotze canès de diàmetre i amb prou feines si dóna prou claror per a llegir el diari. És un arbre que es fa dir *si senyor*. Al temps de la verema, si no plou, hi dinen al migdia en vuit o deu rotllos separats una seixantena de veremadors que hi armen cada xerínola... Tinc motius per a pensar que no tots els passats de can Feliu han sigut massa amants dels arbres, però qui s'hauria atrevit amb aquest si té una majestat que imposa! La meua àvia de prop de noranta anys no té memòria d'haver-lo vist créixer. Uns carboners li volien dar entenent de treure'n no sé quantes centes cargues de carbó, perquè tenia una taca que el corcava i no havia de tardar a morir; l'àvia, però, no va gosar; li feia feredat aterrar el roure; i l'àvia ja és morta i el pare també i l'hereu ja va pels setanta i té néts grans i el roure té tot l'aire d'una cosa immortal. Si el vegéssiu un dia de tempesta de la golfa de casa estant! Diríeu que el cel li tira llamps de foc; diríeu que la pluja li estova el fullam i les brancades; diríeu que el bofart vol acabar d'aterrar-lo prenent-lo per la dreta i per l'esquerra i destriant-lo pel mig i fent brandar les branques d'un costat a altre amb una fressa i uns xiulets i uns gemecs... Tot endebades: els llamps no el topen, la pluja s'acaba, l'huracà es cansa i quan surt el sol i el temps s'atempera, nibat d'una verdor mullada i lluminosa s'alça el roure tot triomfant i crida a gran festa tota l'ocellada perquè cantin les seves glòries i la seva força.

Hi ha qui diu que el roure de can Feliu i l'alzina de can Ros fa cents anys que estan enamorats l'un de l'altra: no sé què m'hi digui: jo me'ls miro... me'ls miro... i més aviat creuria que es guaiten amb enveja i, si es podien haver i no estessin a tres hores de distància de l'un a l'altra...

Es còpia, JORDI ARNAU

El vuitè aniversari del retir obrer obligatori

En una reunió tinguda el dia 24 passat a la Sucursal de la Caixa de Pensions a Canet de Mar pels representants del Laboratori Popular de Previsió de l'Institut Nacional de Previsió i centres culturals de la vila, amb assistència de les autoritats, es va acordar la complaença dels reunits pels següents avenços del Dret Social espanyol:

Primer. — Acord del Consell de Patronat, presidit pel general Marva, instituint el Premi Maluquer per a estimular la cotització voluntària obrera complementària mentre no arribi, oportunament, el convertir-se en obligatòria.

Segon. — Començament de l'estudi amb aquest acord i altres de Caixes Col·laboradores, de les aspiracions populars exposades en els Curs de Canet sobre el sistema de millores voluntàries del Retir Obrer d'una protecció de l'Estat, les seves institucions, patrons i acció social, que facilitin la col·laboració obrera fins arribar a la pensió de mil pessetes, retir als 60 anys i capital-herència de cinc mil pessetes, com s'ha arribat en alguns centres de treball.

Tercer. — L'afirmació tècnica internacional de Brusselles, on es trobaven reunides entitats centenàries, l'organització tècnica de les quals ha permès mantenir la solvència llur, mitjançant les reserves matemàticament calculades i l'esperit progressiu de l'assegurança en mig dels canvis polítics, socials i legislatius.

Quart. — El projecte espanyol allí exposat, i ben acollit, d'arribar a què siguin Actuaris d'assegurances dos obrers amb aptitud per estudis matemàtics.

Cinquè. — Les construccions de l'Institut Nacional i Caixes en diverses regions com aplicació dels fons de retir obrer per a millorar l'estatge i salubritat del nostre país, exposades en tots els Centres culturals de Canet durant el Curs d'Assegurança obrera i pel seu professor a la Caixa Nacional de Retirs de Bèlgica.

Sisé. — L'extensió nacional i internacional dels Homenajes a la Vellesa iniciats per la Caixa de Pensions i especialment pel senyor Moragas i la sistematització contributiva voluntària a Navarra per a les pensions immediates dels més vells.

Setè. — La concessió per la Diputació de Barcelona de la Biblioteca Popular de Canet de Mar per l'exposició del Règim de millores del Retir arreu de la Península.

Els senyors Gich i Mon s'associaren a l'acte i el clogué el senyor Maluquer qui féu constar, amb gran modestia, que si li era simpàtic l'objecte del Premi Maluquer, considerava excessiva la seva denominació.

Espurnes

El Senat de Malta ha aprovat, fa algun temps, una proposició consistent a què en començar les tasques, es renovi la Consagració de dit Cos al Sagrat Cor de Jesús. L'autor de la moció terminà el seu discurs amb aquestes paraules: "Un no pot ser home de caràcter si no és lleial i fidel a la seva fe."

No ens estranya, doncs, que Malta sigui un dels països millor organitzats i més avançat del món.

A Malta no es publiquen periòdics tan insubstancials com *Mirador*.

La Crisantema de Westminster Abbey

"Religió que inspira una norma de conducta als seus creients és una religió forta."

Marcel·lí Domingo, *Mirador*, 18 juliol 1929.

Molts som els turistes que hem passejat per Londres. Un d'ells l'aspirant a conductor de multituds que escriu al setmanari dels *cocktails* sobre la lliçó d'Anglaterra i la santificació dels homes. Sovint els humoristes retallen aquells viatgers qui mostren no posseir dels països i ciutats que visiten més nocions que les apreses al Baedeker. Hi ha viatgers més divertits encara, i són els qui es guien només que per uns fulls del Baedeker, arrencats del llibre. Jo sé d'un continental que es trobà a la *City*, i els carrers de més trànsit del món els vegé tristos, foscos, deserts i quietes com cementiri. Havia ensopegat un *dissabte anglès*. Ara, que el tal viatger no es va posar a escriure articles, per exemple, sobre la lliçó silenciosa i freda de l'activitat anglesa. Hauria estat una puerilitat enorme; no pas més grossa, però, que la del conductor de multituds que es deixa conduir, en visitar monuments d'història complicada i delicada significació, per conductors d'autocar o vulgars *cicerone*.

Escriure, a l'endemà de la grossa topada de l'Església anglicana i el Parlament sobre la revisió del *Prayer Book*, a l'endemà de l'episodi fatal en la crisi definitiva de l'església protestant oficial d'Anglaterra, episodi que, volent simbolitzar en l'Abadia de Westminster l'esperit de l'església nacional podríem dir-ne — car es tracta d'edificis que es toquen — la batalla de Westminster contra Westminster (Westminster Palace i Westminster Abbey); escriure, dic, quan aquesta crisi del *Prayer Book* ha excitat no sols el S. W. de Londres, sinó el món cristià tot sencer, interessat davant l'espectacle d'una Església encadenada, degradada — filla i fruit de cisma i heretgia — sotmesa al poder d'un Parlament erigit en autoritat teològica, en sobirà espiritual; escriure amb aquests antecedents i en aquestes circumstàncies una apologia del protestantisme, a base d'una superficial visita turística a l'Abadia quan totes les significacions nacionalistes d'aquesta Abadia trontollen per raó d'aquell greu fet polític, demostra quan menys una indocumentació política que es pot rarament perdonar en qui aspira a cabdill polític, a conduir les multituds.

Escriure i ponderar que en el temple abacial de Westminster no hi ha sants sinó grans homes, i que aquests grans homes són els qui *pensen en la terra i no en el cel*, és guanyar-se de cert el mèrit pel qual algú és enterrat a l'antiga església dels reis d'Anglaterra, en la qual no sols homes il·lustres han tingut sepultura, sinó també alguns *albats*, com sap tot aquell qui consulta el Baedeker.

Escriure, amb motiu de l'absència de sants a Westminster — deu voler dir d'imatges, d'altars i de relíquies, l'autor, perquè la principal tomba és la del sant rei Eduard el Confessor — que "*els sants estan cada dia més lluny del cor dels creients*" i que "*el seu aroma no entra a les regions excelses de l'esperit*", és posar-se el polític que diu això al nivell de repetidor de la cançó enfadada d'algun guia inepte, agnòstic, retòric i anticlerical, com se'n troben arreu, a Londres i fins a Itàlia. I més gros és l'argumentar-ho (?) retreient l'obra d'un jesuïta belga, el Pare Delahaye, on es fa crítica interna d'alguns casos dubtosos d'hagiografia. Ja pot pensar-se l'articulista que

aquell pare jesuïta investigador bé admet, com a jesuïta i com a docte bolandista que és el P. Delahaye, els sants que l'Església accepta com a indubitables, a començar almenys per Sant Ignasi i tots els sants del Renaixement ençà, de la comunió amb els quals els protestants a si mateixos s'exclouen. El senyor Marcel·lí Domingo es situa en la voluntària ignorància de la fructificació cristiana moderna i contemporània. S'exila ell mateix en la tristesa de l'erm cismàtic, dels fills dels reformats, estancats encara avui en els temps d'Enric VIII i la reina Isabel. Però aquest cloure els ulls a la vida exuberant de la santedat, explicable en un anglicà nacionalista, és imperdonable en un llatí, àdhuc home d'esquerra. Si el senyor Marcel·lí Domingo, auster purità, accepta la crítica bolandista de les llegendes, felicitem-nos-en tots, perquè haurà d'acceptar, si és sincer i lògic, la demostració bolandista de les històries certes i documentades de la santedat viscuda.

Si no com a catòlic, almenys com a europeu informat, bé hauria de llegir el senyor Marcel·lí Domingo els telegrams diaris de Roma amb les notícies de les freqüents canonitzacions, dels processos de beatificació sempre en activitat, cosa estranyíssima, en efecte, a Westminster, però quotidiana al Vaticà. Si és prou il·lustrat per a contraposar la tolerància i bonesa dels franciscans a l'intellectualisme rígida (?) dels dominics, com fa en un lloc del mateix article, demostra saber que un sant és tant a dins del cor dels creients que àdhuc és a la vora del cor del increients. Aquest sant és Sant Francesc, l'aroma del qual entra en les regions més íntimes de l'esperit dels esquerans per a desmentir-los i fer-los desmentir-se a si mateixos.

Com a home democràtic i curiós de saber quines coses mouen el poble, bé hauria de saber — i saber-ho amb prou intensitat per a fer-li callar això que *els sants estan cada dia més lluny del cor dels creients* — la popularitat immensa, prodigiosa, dels sants de les últimes tongades, d'una Santa Teresina de l'Infant Jesús, per exemple, d'una Beata Bernadeta Soubirous, i hauria de fixar-se en l'estimació popular a un Sant Josep Oriol en les terres i el poble que el senyor Marcel·lí Domingo aspira a conduir.

Dir que a les catedrals espanyoles, en contrast amb les angleses, sols hi ha les tombes d'*algun vell religiós*, és haver-hi entrat molt poques vegades o estar-ne molt mal informat — cosa també que fa de mal absoldre a qui aspira a exercir jurisdicció de govern i té, com el senyor Marcel·lí Domingo, somnis laïcistes, amb consegüent perill d'un predomini polític exercit per damunt i a costes de les catedrals... que no sap el que contenen. Les tombes de *vells religiosos* són... o eren, no a les catedrals sinó als monestirs, com Poblet, Santes Creus, Santa Caterina..., i el senyor Marcel·lí Domingo podrà trobar en els anals de l'escola política a la qual pertany el per què moltes d'aquestes tombes de "*vells religiosos*" *hi eren i no hi són*. A les catedrals d'aquesta terra hi trobarà eli, si hi entra, les sepultures de bisbes i de sants. De sants i homes de santedat que són en el cor dels creients, com Sant Oleguer i Sant Ramon de Penyà-

fort a la Seu de Barcelona, Sant Bernat Calvó, el Bisbe Torras i Bages, Jaume Balmes a la Seu de Vich.

Dir que el culte dels protestants als grans homes supleix el culte dels sants, és potser una cosa que ni els mateixos protestants — cal fer-los aquesta justícia — s'ho han proposat. Iconoclastes o no, els qui *prossequint la tradició dels catòlics que bastiren l'abadia* enterren o recorden dins dels murs del temple abacial els prínceps de l'art i les ciències, els governants il·lustres, és per a fer-los honor i no per a donar-los culte. En fi de comptes Westminster és un temple cristià, i Crist és, a Westminster mateix — amb imatge o sense — per sobre dels homes il·lustres. L'erudit viatger Marcellí Domingo ha estat sens dubte a Florència, en terra catòlica, i en la formosa església franciscana de Santa Croce, panteó de la pàtria del Dant, hi haurà vist, solemne renglera, els sepulcres, o els monuments recordatoris, de l'autor de la *Commedia*, de Miquel Angel, Galileu, Maquiavel, etc., i ningú — a començar pels florentins mateixos — no ha pensat a retre als fills immortals de la ciutat de l'Arno culte de santedat. Però té molta més gràcia afegir que el devocionari que a Westminster no ha d'abandonar-se és les *Vides paral·leles* de Plutarc. Tal vegada hauria fet el visitant una obra útil suggerint aqueste idea lluminosa al *dean* de Westminster en aquestes hores que el deanat de Westminster (1) i els arquebisbats de Canterbury i York, i els bisbats anglicans de tot el regne, gemeguen pel fracàs parlamentari de la reforma del devocionari anglicà, del *Prayer Book*, amb la tragèdia que significa la derrota de ço que era una fórmula de transacció entre les divisions cada dia més pregones del protestantisme oficial d'Anglaterra: *High, Low* i *Broad Church*, l'alta, la baixa i l'ampla església, treballades per l'agitació ritualista i el poderós moviment anglo-catòlic.

Res no autoritza a que especuli en sentit contrari al catolicisme que espera en el cel i creu en els sants, un visitant de l'Abadia de Westminster. Profanada i tot pels dissidents, la secular església que els benedictins construïren, recorda el cel i els sants, i bé la deuen trobar bona en la seva inspiració general, en la seva significació artística i teològica els anglicans quan se la han apropiada, quan al seu recés hi sepul·ten els morts que estimen. No ha vist el senyor Marcellí Domingo l'altre panteó nacional de Londres? És la catedral de Sant Pau, bastida pels anglicans, plena d'homes de guerra, sepultura especial de militars i almiralls (Nelson, Wellington hi són sepellits), ço que podria permetre al senyor Domingo perfilar per aquest costat els seus lirismes sobre el culte dels herois. Incapaç de substituir, incapaç de crear, l'anglicanisme *copià* Sant Pere de Roma.

No hi ha sants ni "Cristos amb aparença de tràgica agonia" a Westminster Abbey. Ve sens dubte d'aquesta iconoclàstia la glòria del "poble que brilla sempre amb l'espendor d'una estrella a Orient". És quasi segur que el simplisme turístic de l'econòmic viatger no li deixà seguir els deu minuts a peu (dos minuts d'auto) que, Victoria Street avall, porten de Westminster Abbey a un altre grandios i admirable temple, Westminster Cathedral, la seu catòlica de la metròpoli. Del seu absi bizantí, solemne, voltat d'ombra pietosa penja un gran sant Crist "amb aparença de tràgica agonia", com a les catedrals franceses. Esperant a aquells grans homes d'Anglaterra que foren els seus màrtirs de la Reforma, com el canceller To-

màs Morus, qui no és pas a Westminster sinó encara a la Torre de Londres on fou executat, el dia que Morus i Fisher i tants altres hi siguin portats amb honor, Algú els espera en la penombra vigilant. El mateix Déu, a la Capella del Santíssim. Una sola mirada a la llàntia del Sagrament de la Catedral de Westminster hauria fet impossible de cap a cap l'article del senyor Marcellí Domingo, només que aquest senyor hagués sabut que el cavall de batalla de la crisi anglicana és la qüestió de la *reserva sacramental*, que els anglo-catòlics amb una gran massa de poble demanen, que els *bishops* temen i escatimen, introduint-la tímidament en el nou text del *Prayer Book* i que el Parlament d'Anglaterra refusa. Oh record d'aquella deplorable escena dels debats de finals de 1927, teatre del despotisme laïcista i humiliació d'una església cismàtica, quan un Ministre de Marina (Bridgeman, Primer Lord de l'Almirallat) proposa la votació de la reforma del devocionari, i un altre Ministre el de l'Interior (Joynson Hicks) la rebutja, negant el dret de reforma del *Prayer Book* no volent que hom adori la Presència Real de Jesús en les Divines Espècies. Aquest fou l'espectacle donat per aquella "*religió forta*", segons el senyor Domingo, posada sota els peus d'un Parlament, al qual tan se li'n dona de la religió (com alguns oradors constataren), essent aquella frase en boca del mal orientat turista, l'expressió d'una candidesa beata que les circumstàncies transformen en ironia cruel, en inconscient sarcasme (2).

Aquella "*religió de la voluntat*", religió "*dels que tenen posat tot el seu pensament en la terra*", que el senyor Marcellí Domingo veu en el protestantisme i en el culte als "*homes que han sabut donar a la seva vida un valor de santedat*", "*religió forta*", que "*inspira als seus creients una norma de conducta*" que els fa "*seguir en la vida una ratlla recta*", em sembla que el que inspira és un grapat de problemes i neguits molt greus i molt veritables. La visita de Westminster Abbey pel qui vulgui deduir del culte als grans homes conclusions pràctiques, ratlles rectes i normes de conducta, el submergirà en perplexitats i dubtes, en els mateixos neguits dels quals el senyor Marcellí Domingo es suposa alliberat. D'entrada, l'autor saluda les estàtues tombals o memorials de Gladstone i de Pitt, recordant que és "Pitt l'estadista que millor comprenia les doctrines smithianes i les aplicava millor que Smith", i seria molt compromès demanar normes de conducta a Pitt, Gladstone i Adam Smith en hores que triomfa a cent passes d'allí, amb tot el seu contingut polític, filosòfic i històric, el Labour Party. "*L'esperit lliure de tota suggestió religiosa*" sent que "*el temple espanyol deixa l'esperit torturat per la pregunta sempre formulada i mai contestada, de l'existència de Déu. Què és Déu?*" Posa això a la ratlla 34 de la segona columna del seu article, i a la ratlla 16 de la mateixa columna havia escrit, adulant el voluntarisme dels protestants, que la norma dels homes d'acció és "*guiar la vida amb objecte d'acostar-se o assemblar-se a Déu*". Qui és, doncs, aquest Déu? Vet aquí una tortura que no ve pas de les columnes dels temples espanyols, sinó de les columnes mateixes de *Mirador*.

"Les catedrals espanyoles abstreuen l'esperit en reflexions d'ultratomba", escriu encara el turista davant de les tombes de Westminster. Però jo, turista també un dia, em recordo de l'emoció sentida des dels peus fins al cap en petjar aquella llosa de l'ala

Nord que porta la inscripció tombal de Charles Darwin, ben a la vora del monument que a l'extrem del chor hi té Sir Isaac Newton. Quina norma de conducta, quina ratlla recta ens dicta la religió de la qual el senyor Marcell Domingo es torna missioner, en aquest indret precis de la necròpolis westminsteriana? Hem de creure humilment en un Déu, causa i factor necessari de l'ordre i l'harmonia universal, com deduïa Newton, o bé hem de deixar de creure-hi, seguint l'apostasia del biòleg que donà nom i empena a la filosofia evolucionista, que perdé la fe com ell mateix explica, i la féu perdre a tants! a causa d'haver cregut massa en les seves cavallacions de parc zoològic? Vet aquí unes reflexions que són certament d'ultratomba i que es susciten en forma molt més aguda a Westminster Abbey que a una catedral catòlica.

Un altre record personal, també de turista, clourà i serà la divisa del present comentari. Majestuoses com són les naus de l'abadia—majestat que és *catòlica*, no ho oblidés ningú—la solemnitat del gran claustre potser la guanya. Es com el claustre de Poblet, més alt de volta, negre, sever, i humit per l'ambient de l'immediat riu de les boires. Moltes sepultures antigues i modernes omplenen els murs i el caminal, i una d'elles a terra, atreïa aquell dia els ulls dels forasters. Damunt d'una llosa, amb sòbria inscripció, una grossa crisantema, sola, deixada de fresc, feia un raig de claror groc i blanc en la seriosa grisor de plom de tot l'escenari. Era un record renovat a la recent sepultura d'una dama, de la *wife*, l'esposa no sé si del *dean*, o d'algun *cànon* o canonge de la Col·legiata. La sensació que als habituats a catedrals catòliques ens féu aquella tomba i aquella flor, penyorra sens dubte d'un sentiment per a nosaltres absolutament desconegut: la tendresa conjugal eclesiàstica, fou d'una estranyesa total, d'una radical incomprensió. El celibat eclesiàstic, honor i noblesa de l'Església Romana, segell de la supremacia espiritual dels pobles catòlics, allí era negat per aquella flor, molt elegantment posada damunt l'abolició d'una institució santa i preadíssima. Aquella flor mortuòria, posada a la llosa, i que tothom respectava, homenatge evident d'un afligit *clergyman* vidu, rebaixava d'una manera implacable l'admiració a la imposant grandesa del panteó nacional britànic, i revelava la terrible tragèdia de la història religiosa d'Anglaterra, d'aquest drama que s'està actuant encara i d'una manera activíssima. Aquella flor, perpètua en el meu record, desment, simbòlica i delicada, l'adulació del senyor Marcell Domingo a la religió que no és forta ni ha pogut inspirar una norma de conducta a la seva clerecia (i per tant al seu poble) i que no pot ensenyar què és santedat, perquè, fent voluntari el celibat, la seva clerecia es queda a mig camí.

El senyor Marcell Domingo titula el seu article *La santificació dels homes*. "Sigueu sants com Jo sóc sant", diu el Senyor per boca dels escriptors sagrats. Jo no veig que es pugui ni filològicament parlar de santificació eliminant els sants, allunyant-se'n, i anant a cercar-ne l'escola allí on no els tenen, ni en volen, ni en saben el camí.

R. RUCABADO

(1) No confondre el deanat de Westminster (protestant) amb l'arquebisbat del mateix nom (catòlic) del qual parlem més avall.

(2) Les referències d'aquest debat parlamentari són de la *Documentation Catholique*, 1928.

La confiança en Déu

La feblesa humana posa contínuament de manifest que tota obra, per la realització de la qual es prescindeixi de Déu, resulta estèril malgrat una cooperació constant i ardida.

Si per a obtenir un èxit confiem en la nostra naturalesa, si creiem poderoses les nostres migrades forces o si confiem solament en el nostre esperit optimista, prompte observarem la infecunditat de la nostra actitud.

L'evolució dels pobles no depèn solament de la vigorosa activitat d'una generació ardida que noblement ambiciona ocupar el lloc capdavanter en el món del progrés material.

Cap obra no resultarà profitosa ni cap ocupació no serà lucrativa si no és agradable als ulls de Déu el qual serà l'únic dispensador de les benediccions indispensables per al progrés d'un poble i que Ell sap concedir a les generacions que li són agraïdes.

Mes, per a captivar-nos aquesta distinció i mereïxer la continuada cooperació de l'únic Poderós, cal correspondre a la seva paraula i, amb confiança de fills, acceptar tot quant sembli adversitat en la nostra vida, com a enviat d'aquest Pare al qual ens oferim enterament i admetem el compliment de la seva voluntat com a fonament de la nostra suprema consolació, ço és: confiar en Déu.

No cal dir que aquesta confiança ha d'ésser illimitada, absoluta i humil fins que, flectant els genolls davant el Sagrari, lloc de veritable consol per a la nostra ànima, pronunciarem, eixides del fons del cor, les paraules de l'oració quotidiana: "Fiat voluntas tua".

Heus aquí una manifestació sublim de l'ardorosa conformitat amb els inescrutables designis divins. Quina bella forma de revelar la nostra submissió, pronunciant aquestes paraules que tenen per a tots un encís indefinible!: "Faci's vostra voluntat". És la més viya revelació d'amor que manifestem, no d'una manera simbòlica, sinó realment viscuda. Són les paraules que han d'enaltir els pobles i han elevat els Sants a la dignitat de tals perquè les han acceptat acomplint la voluntat divina fins al més alt grau de l'heroïsme.

Repetides vegades s'ha dit que la desconfiança en Déu és el primer obstacle per a obtenir la salvació; i encara hi ha qui es creu poderós fins al punt de posar en ell mateix la confiança tal com ho havem vist en un periòdic en les planes del qual es publiquen articles fonamentats en un fals optimisme. Recordem d'un escriptor escèptic que, després d'indicar que mai no havem d'acudir a una superioritat per a guiar-nos en la nostra vida, afegia, com a compliment de les seves diccions, que "en nosaltres mateixos havem de tenir confiança".

Aquesta teoria l'havem vista repetida per altres autors incautes que pretenen extingir el mal i adquirir el bé per mitjà d'un mitigat esforç propi que esperen obtenir de la confiança en ells mateixos prescindint de la infalibilitat de Déu.

En tal procedir es manifesta sovint l'orgull de l'home, imatge d'aquell altre orgull que fou la causa de la privació de perdurable felicitat als nostres primers pares.

Aquests autors sectaris són els qui, malgrat la seva

ardidesa en la lluita per aquest ideal, han de veure fallides les seves esperances. Ens referim a tots aquells que encara pretenen viure allunyats de l'única Església salvadora.

Contràriament a totes aquestes teories que puguin crear els homes, Déu, per mitjà de la seva Església, ens ensenya que, per a seguir-lo en el camí de la ve-

ritat i de la vida, cal desconfiar de nosaltres mateixos per tal de confiar en Ell i vèncer el mal.

I quan haurem perdut l'afecte a les coses terrenals creixerà l'amor envers aquest nostre Salvador en el qual haurem posada tota la nostra confiança.

P. RIBERA DE SOLÀ

Informació esquerrana

El transatlàntic "Atenes", enfonsat fa poc, portava entre el passatge dos pares jesuïtes.

El dia de la catàstrofe, arribada la nit, mentre els passatgers es divertien en el saló, els dos religiosos estaven resant a la cabina, i un d'ells, el P. Xavier, com ferit per una sobtada inspiració, digué al seu company: Pare, crec que haurem de resar el *Miserere*.

Agenollats, començaren el salm de penediment, quan un cop sec i un cruixir violent posaren en comoció tot el transatlàntic.

Com és natural, l'alarma, la confusió i l'esverament foren indescriptibles en forma que solament poden comprendre els que han pogut sentir aquestes impressions a alta mar, entre cel i aigua i a llunyanes distàncies de la terra.

L'últim bot salva-vides havia estat tirat a l'aigua amb els últims tripulants i amb el religiós company del Pare Xavier, dient a aquest el capità:

— Vaja, salvi's! Aquí queda un salva-vides.

— I vostè i el telegrafista? — preguntà el P. Xavier.

— Nosaltres tenim el deure de romandre fins a la fi en el vaixell.

Llavors el fill de Sant Ignasi cridà al capità:

— Capità! vostè té fills. Salvi's! Ordeni al telegrafista que em deixi el seu lloc; jo conec el mar i els aparells i demanaré auxili. Sóc Ministre del Senyor. L'hi mano.

El capità i el telegrafista es llençaren a la mar amb el salva-vides.

A la llum dèbil de la lluna se'ls veié submergir-se, tornar a la superfície, i després, una muntanya d'aigua els sepultà per sempre.

Mentrestant el Pare Xavier des de l'"Atenes" dirigia missatges de socorsos a la pròxima estació telegràfica. Per fi l'havien sentit i li contestaven. La seva missió havia terminat: havia de pensar en salvar-se. Era tard. El transatlàntic s'enfonsava ràpidament, emportant-se'n amb ell l'heroic jesuïta.

La *Defensa*, de Medellín (Colòmbia), en el número 17 del passat desembre, en donar la notícia, entre altres coses afegia:

"La notícia del naufragi de l'"Atenes" és deguda a la labor heroica del telegrafista, que va romandre en el seu lloc fins a l'últim moment, perdent la vida en compliment del deure; així pogueren acudir vaixells de socorsos, salvant-se tota la tripulació. Solament hi cal lamentar tres morts: la de l'exemplar

telegrafista, a la memòria del qual es farà un grandios homenatge, la del Capità del vaixell i la d'un religiós, que sens dubte, pel seu accelerament perdé la vida..."

Dels supervivents cap no protestà per tal inexactitud de la premsa.

El subratllat és nostre.

Si l'heroic jesuïta no hagués portat sotana, ni hagués estat jesuïta, de segur que el grandios homenatge hauria estat per a ell. Els sectaris despreocupats viuen sota la preocupació de la sotana i els endureix el cor.

Els homes portats per una passió sectària no saben comprendre ni apreciar l'acció sublim del religiós que dóna la vida per salvar la dels seus semblants.

La vida està plena de contrastos. Els actes abnegats i heroics dels que creuen en Déu no tenen importància. Les estridències dels que falsegen els fets i atribueixen els actes dels uns als altres que no els han executat tenen ressò i la premsa serveix falsejats als lectors, negant-los la veritat per a satisfer l'odi sectari.

El P. Xavier, demés del seu gest abnegat donà prova del seu obscurantisme, demostrant ser l'únic capaç de manejar els aparells i capaç també de substituir el telegrafista per tal que aquest es salvés.

Aquestes coses els cecs voluntaris no les volen veure.

LLUÍS G. FABREGA I AMAT

Els enemics ens ensenyen el que hem de fer

En el Congrés Maçònic de Marsella, el maçó Marcel Huarte pronuncià aquestes paraules: "Sostinguem amb el nostre ajut, amb la nostra influència, amb els nostres sacrificis, els periòdics que ens serveixen."

Els nostres catòlics, aquí, ho fan al revés. En compte d'ajudar els nostres periòdics, gasten diners comprant els diaris i periòdics d'esquerra. Coneixem molts catòlics que encara segueixen comprant la premsa enemiga. Es necessari seguir el consell dels enemics.

Del món del treball

Les hores de feina

Així que toca la una de la tarda veureu envaïts tots els carrers de la immensa urbs barcelonina, d'eixams eixerits, joves i noies, que marxen adalerats cap a casa llur per tal de dinar corrents i de pressa i entornar-se'n, a quarts de tres, als respectius llocs on treballen, sense temps de descans i amb el dinar a la boca, com sol dir-se, i amb tota veritat per desgràcia. Dues hores només se'ls dona de temps per anar i tornar i fer l'àpat principal del dia en aquests mesos caniculars! La major part dels empleats viuen a 20 o 30 minuts de distància almenys, i per això els veureu córrer pels caldejats carrers a fi de no fer tard ni a casa, ni a l'oficina, on es castiga, naturalment, tot mancament de puntualitat.

Les conseqüències d'aquesta manera de treballar, absurdíssim, antihigiènic, malaltissador, són prou rebudes. No hi ha dependent que tingui el païdor sa. I quants d'ells paguen amb la vida, després d'algun temps de malaltejar i sofrir, aquesta estúpida reglamentació de la jornada de treball!

Però tant se val!

Cada any ho advertim i en protestem, però inútilment. La rutina, la duresa de cor, la incomprensió, triomfen sempre.

Hom confiava amb la institució dels Comitès Paritaris per a remoure profitosament aquesta qüestió, però aquests sols es preocupen, generalment, pel que es veu, de qüestions de butxaca i de "coses pràctiques", quan no de servir als socialistes.

La higiene, la salut dels treballadors, llur comoditat? Bah!

I ara no diguem res de les hores de treball que regeixen per als obrers del ram de la construcció.

Amb aquest bat de sol que des de les deu del matí a les quatre de la tarda estavella les pedres i crema els ossos, veureu treballar els mestres de cases i els seus manobres com si no tinguessin dret a la vida.

Solament descansen per a dinar les dues primeres hores de la tarda.

Perquè no distribueixen la jornada de vuit hores, de 6 a 10, i de 4 a 8, aquests mesos caniculars?

Tot quant sigui facilitar, suavitzar, endolcir el treball, és fer obra bona pel treballador i pel patró, i hi ha obligació de fer-la.

L'Empresa Ford a Europa

Ford sembla que tanteja el terreny per a muntar part de les seves indústries a Europa. Desitja regenerar-la, injectant-li la sang obrera ianqui a grans dosis. Sembla, però, que el cas d'Europa, envellit i exsangüe, no podria resistir la prova. Als Estats Units totes les circumstàncies i les condicions que caracteritzen aquella jove i gran nació, ajuden a formar i fer triomfar a homes com el fundador de la casa Ford; però a Europa res no hi ha de consemblant.

Aquí la implantació d'una Empresa com la de Ford ensopegaria amb un sens fi de dificultats insuperables. Fins la implantació dels salaris donaria lloc a conflictes importants i portaria una revolució en nostra modesta economia.

Fins els bons costums se'n ressentirien.

I no és que no desitgem pels nostres pobres obrers tots els avantatges de què frueixen els obrers ianquis, però... *natura non fecit saltum*. Té d'ésser un procés forçosament llarg i no fàcil el que ens porti a una situació semblant a la dels nostres germans de l'altra part de l'Atlàntic, on l'actual prosperitat tampoc ha estat improvisada.

Borses de viatge als obrers

Entre l'Institut i les seves Caixes Col·laboradores tenen ja acordat concedir un centenar de borses de viatge a assalariats que estan inscrits en el règim de llibertat subsidiada o en el retir obrer obligatori per a millorar les assegurances fetes amb les quotes dels patrons i les bonificacions de l'Estat.

A cada un dels designats per a gaudir borses de viatge se li farà lliurament del bitllet d'anada i tornada a Barcelona o a Sevilla, i de 300 pessetes. Amb això hauran d'atendre llurs despeses dels vuit dies dedicats a la visita de l'Exposició i els dos dies que es necessiten per a l'anada i retorn.

Els excursionistes visitaran les Exposicions en agrupaments organitzats i atesos per l'Institut i les seves Caixes Col·laboradores.

Amb aquest i altres acords equivalents commemoren l'esmentat Institut i Caixes el vuitè aniversari de la implantació del règim legal del retir obrer obligatori.

Victòria sindical

Els Sindicats Agrícoles s'han vist reposats en el dret d'exempció d'impostos sobre les operacions de terres de què gaudien des de la Llei de Sindicats de 1906, del qual els desposseï una sentència judicial d'un jutjat de Terol.

Notícies curtes

— Per falta de construccions estan a punt de tan-car-se les Drassanes de Matagorda (Càdiz).

— El Comitè central anglès dels obrers sense feina ha publicat un manifest censurant el govern laborista per la política que segueix en l'afer de l'atur forçós i que considera insuficient per tal de plantar cara al problema dels sense feina.

Ja vàrem indicar que el Gabinet laborista no el resoldria millor que Baldwin aquest problema.

— A Karbin (Xina), han estat detinguts 300 obrers russos del ferrocarril oriental xinès, per excitar llurs compatriotes i els fills del país a fer resistència a les ordres del govern de Nanquín.

També a Pogranichkaia s'han practicat per la mateixa raó 40 detencions, entre aquestes, vuit dones.

— Ha estat atorgada una subvenció de 15.000 pessetes a l'Ateneu Obrer d'Igualada.

— Sembla que el govern britànic té la intenció de crear la jornada de treball de set hores i mitja, des de l'any vinent.

La jornada legal dels miners serà reduïda a set hores de treball, però, almenys, fins l'any 1931.

— El Retir Obrer ha tingut molt bon acolliment

a Càceres, en la premsa i entre les classes treballadores. Són molts els obrers que han millorat la seva situació legal amb aportacions personals.

— El nombre dels obrers sense feina que el dia primer d'aquest mes, estaven inscrits en els registres de la Gran Bretanya, era de 1.136.700 o sigui 7.546 menys que la setmana anterior i 110.735 menys que en igual època de l'any passat.

— Ha quedat aprovat el Reglament per a l'assegurança de maternitat i les normes per a la seva implantació.

— S'ha concedit la Medalla del Treball al Patronat d'Homenatges a la Vellesa i al Dr. Oller, director de

l'Institut de Reeduació Professional d'Invàlids del Treball.

— El Consell de l'Institut Nacional de Previsió ha pres dos acords encaminats a fomentar el costum social d'aportació voluntària dels obrers a les assegurances socials.

Per això s'establiran recompenses en metàl·lic per als obrers que amb major assiduitat i esforç facin les dites aportacions.

— A Rosario (Argentina) es declarà la vaga general per solidaritat. Fa temps que la República germana és objecte de les sol·licituds dels professionals de la vaga i la revolta.

La Setmana Social

Anotacions

El dilluns, dia 29 de juliol, va començar a Besançon, regió del Franc-Comtat, la XXI Setmana Social dels catòlics francesos.

I avui, dia 3 d'agost, han acabat els estudis sobre el tema "Les noves condicions de la Vida Industrial".

Dos, tres mil germans nostres del Pireneu enllà han estudiat plegats durant una setmana un tema novíssim, que aquí resulta encara un xic revolucionari. Han estranyat els efectes llurs, i s'han retornat a casa seva, a la seva ciutat, a la seva parròquia amb el deure de catòlics moderns complert.

Qui pogués dir el mateix!

Els estudis d'aquesta Setmana Social constituïran el volum XXI de la Biblioteca de les Setmanes franceses.

Ja que aquí no tenim Setmanes, almenys quants són els catòlics espanyols que recullen aquests volums, que els servin curosament i que els estudiïn, sobretot?

Dos, quatre, deu? No passaran gaire d'aquesta xifra dissortadament.

I és que aquí són molts els que creuen que tots els problemes els tenim resolts els catòlics.

És això fruit de la saviesa o conseqüència de la ignorància? No voldríem judicar a la lleugera; però ens inclinàrem a la segona solució...

Amb motiu de la Setmana francesa hi ha qui ha dit: On és la Setmana Social espanyola? I aquella Setmana de Barcelona amb motiu de l'Exposició Internacional de la mateixa ciutat?

Podem dir solament que la idea no és pas morta, ni molt menys; que Acció Popular la va fer seva, i que passats els calors de l'estiu posarà mans a la tasca.

Si a Déu plau, la Setmana Social de Barcelona serà una realitat.

Així ho assegura qui ho sap.

Però és que en realitat aquí no tenim problemes socials?

Sí que en tenim.

Es, potser, que als catòlics no ens interessin? No són qüestions de justícia a resoldre? Si la idea de la justícia s'hi troba entremig, com ens en podem desentendre els catòlics?

Es que per raó de circumstàncies aquí no ens convé tocar aquestes qüestions tal vegada? No ho volem ara escatir. Solament sabem que la Unió General de Treballadors creix cada dia una mica més... I quan arribarà el dia en què els ulls esverats dels catòlics conservadors s'adonaran de les conseqüències d'aquest creixement, llavors potser no tindrà remei.

I com que l'objecte d'aquestes ratlles no era altre que el salutar ben afectuosament els germans francesos amb motiu de la seva Setmana Social, cloem les mateixes. Durant la present Setmana el nostre esperit ha estat constantment dedicant un afectuós record a Besançon, als catòlics allí reunits, a la seva tasca intel·ligent, a les seves iniciatives, al seu treball en consonància amb les necessitats dels temps.

Que consti, doncs, que els catòlics francesos tenen qui els admira aquí, tot i sentint coralment no poder-los seguir i imitar perquè... a Espanya ja ho tenim tot fet... mentre la fera no es desperti.

Som bon xic musulmans, què hi farem!

Indiscrecions

El general Obregon, de Mèxic, ha deixat 50 milions de dòlars, acumulats durant el seu govern radical.

Hi ha qui pregunta quants milions tindrà acumulats ja Calles. El general Obregon, 18 anys enrrera es tenia de guanyar la vida com els altres mortals.

Això, els de *L'Opinió* i *Mirador* no ho saben, i és llàstima, almenys pel segon dels alludits periòdics. Tan bé que hi anirien aquesta mena d'indiscrecions. Almenys servirien per a il·lustrar els seus benèvolos lectors... i per canviar de disc, que ja els convé.

Vida de Sant Joan M.ª Bta. Vianney

(Rector d'Ars)

A la meua germana Sor Cecília

I

Heus ací un capellà humilíssim. Els homes inflats i vanitosos que es creuen superiors als altres, que llegeixin i meditin la vida d'aquest gran sacerdot que es féu gran deixant-se de les coses del món. Avui que l'Església ha nibat de llum la testa de l'humilíssim Rector d'Ars, tothom reconeix les seves virtuts. Quan no era altra cosa que un pobre rector, els pedants es befaven d'ell; no podien capir que fos venerat pel poble un home tan senzill. L'Església ha donat sempre un gran impuls a les ciències, però sovint ens recorda que els homes humils són els que porten més llum a dintre. Certament que no és incompatible la ciència i la virtut, però si un home no sap humiliar-se és que s'ha allunyat del camí de la perfecció cristiana.

La humilitat és una de les virtuts més difícils de practicar. Cal molta d'oració per saber-se desèixir de la vanitat. Trobem homes intel·ligents i àdhuc virtuoses que s'enutgen si algú els contradia. Ai de vosaltres si teniu l'audàcia de posar de manifest llurs imperfeccions. L'orgull és un tirà que esclavitzava els homes. Són únicament amics nostres aquells que ens afalaguen. Els que ens diuen la veritat, els donem el tracte d'enemics.

El Rector d'Ars era titllat d'ignorant per aquells que creuen que els parlaments acadèmics sacsegen les ànimes pecadores i els esbossen el camí de la perfecció cristiana.

Recordem haver llegit que una vegada predicava un gran teòleg a la capella del convent que va fundar Santa Clara, i les religioses restaven impassibles davant l'eloqüència de l'orador. Després del teòleg predicà el nostre Pare Sant Francesc, i les seves paraules càlides varen humitejar de llàgrimes els ulls de les filles de Santa Clara.

El Rector d'Ars sabia moltes més coses que aquells que es befaven d'ell. No es féu ministre de Crist per enlluernar els humils amb la seva saviesa, sinó per a salvar ànimes. El Rector d'Ars estimava els pecadors i amb gran humilitat procurava esquinçar les tenebres que planaven damunt de llur esperit.

El Rector d'Ars era home d'oració; heus ací el secret dels seus èxits. Unicament triomfen els que saben fer vida interior i recollir-se dins el santuari de la seva ànima. Mentre els seus adversaris el menyspreaven i l'acusaven injustament, ell pregava pels bons i pels dolents. Els sants no temen les persecucions, perquè saben que al costat de Déu són invencibles.

El Rector d'Ars no feia mal a ningú i, no obstant, el perseguïen. Si veïen els seus enemics que salvava ànimes, per què pretenien inutilitzar-lo? Es repeteix el fet de sempre: els homes virtuoses són odiats. El més sensible és que aquells que els persegueixen creuen obrar bé. No s'adonen que de vegades llurs atacs serveixen per a santificar aquells que combaten.

Un home bo és sincer, i el món avorreix la sinceritat. Si voleu tenir amics heu de mentir i sobre tot heu de saber afalagar.

El Rector d'Ars mai no va mentir ni mai no va afalagar. Cal divulgar una vida tan exemplar. Amb l'ajuda de Déu ens proposem escriure uns comentaris sobre la seva vida exemplaríssima. Si imitem el Rector d'Ars, portarem moltes ànimes al cel.

Com és sabut, ha estat nomenat Patró de tots els sacerdots del món. Aquell rector humil ha estat convertit en guiatge de la clerecia. Volem reproduir el document pontifici en el qual es fa aquesta declaració. Heu-se'l ací:

"En l'any jubilar de 1925 foren tributats els honors de la santedat al Beat Joan Bta. Vianney, o "Rector d'Ars" com l'anomena el poble on va exercir el seu ministeri pastoral.

"En l'any 1928, aprovats l'ofici i missa del sant sacerdot, la seva festa, de ritus doble, fou estesa a l'Església universal.

"En aquest any, el Bisbe de Belley, diòcesi en la qual pertany el poble d'Ars, s'adreça a Nos, en nom de prop de quatre cents arquebisbes i bisbes de les regions més diverses de tot el món: Nos suplica que Joan Bta. Vianney fos declarat celestial patró dels sacerdots de tot el món.

"Res més oportú, ens sembla, que ofrenar a tots els sacerdots els exemples d'aquest sant sacerdot, que l'Església venera amb culte insigne en el compliment del seu ministeri parroquial.

"Fou tan ardent el seu zel en la direcció de les ànimes que Nostre Predecessor de recent memòria el Papa Pius X, en 1905, després de la beatificació solemne del Benaventurat Joan Bta. Vianney, l'havia declarat celestial patró de tots els sacerdots de França que exercien cura d'ànimes.

"Després de reflexionar-ho atentament, Nos hem cregut convenient accedir els precs de tants prelats que, amb l'avinentsa del L^e Aniversari del Nostre Sacerdoti, han formulat el vot de veure que Nos concedíem, en aquest any jubilar, la gràcia espiritual que imploren d'una manera tan apremiant, de manera que aquest favor sigui en l'esdevenidor com un record perpetu de Nostre jubileu sacerdotal.

"Després d'haver-ho consultat amb el Cardenal Camil Laurente, diaca de Santa Maria della Scala i prefecte de S. C. de Ritus, Nos, de nostra pròpia decisió, de ciència certa després de llarga deliberació, i en la plenitud de Nostra facultat apostòlica, per les presents lletres, instituíem i declarem a Sant Joan Bta. Vianney, aquest home notable i tot apostòlic que fou el Rector d'Ars, Patró celestial de tots els sacerdots de Roma i del món catòlics.

"Concedim aquesta gràcia a l'objecte de promoure el bé espiritual dels sacerdots d'arreu del món; per la qual cosa Nos declarem que les presents lletres són fermes, vàlides, eficaces, que han de tenir i aconseguir el seu ple, complet i perdurable efecte, i ajudar molt eficaçment aquells als

quals van adreçades i poden adreçar-se en l'esdevenidor.

"Així Nos ho judiquem i ho establim en dret. I per tant Nos declarem nulla tota temptativa contrària, feta amb o sense coneixement, qualsevulla que sigui el seu autor i de qualsevulla autoritat que

pervinguí. No obstant totes les coses contràries."

El Papa gloriosament regnant l'ha declarat, doncs, Patró dels sacerdots d'arreu del món. La humilitat ha triomfat.

J. CIVERA I SORMANI

Allò que no està bé

A l'il·lustre psicòleg P. Marcellí Arnàiz, O. S. A., de la Reial Acadèmia de Ciències Polítiques i Socials, i catedràtic a la Universitat lliure de l'Escorial, dilectíssimament.

I

No sé pas — en veure l'esplet humanístic — que deuran pensar aquells senyors que anys enrera ens titllaren i reprovaren per tal com empràvem del nostre vernacle a més a més de les matèries literàries, en aquelles altres que no es circumscriuen tant al gran públic com són les disciplines filosòfiques i religioses. Bé està — ens venien a dir — que empreu la vostra llengua quan feu poesia i prosa exclusivament literària; però quan escriviu de disciplines com són aquelles que volen un públic més homogeni, més reduït — fins amb mires editorials — llavors cal que aneu de bracet a una altra llengua que, més extensa que la vostra, us doni a conèixer arreu del món i posi de manifest les vostres tasques — i no ho negaren — que amb tanta de força i amb tant d'estudi i amb tot l'utilatge modern, plasmeu de cada dia d'una faisó més reconsagradament mestrivola.

Per desmentir-los en part llur afirmació no calgué sinó dur a Madrid una sèrie de milers de volums catalans entre els quals l'esperit i força de la llengua — a la qual com suara dèiem alguns negaven el seu — utilatge per a exposar les altes lliçons de filosofia — es veié reflectir dins un estol grandios d'obres de pensament i dins un estol semblantment d'homes clàssics que avui parlen en català com segles enrera ho feien amb el grec de Terenci i el llatí del Senat romà.

Sense cap apassionament, cal que hom reconegui que l'estat de perfeccionament i redreçament literari al qual ha pervingut el català hodiern és matèria disal qual ha postat per tal de fer parlar en la nostra llengua tot allò que d'immortal té la humanitat en el camp de les lletres. Moltes voltes he pensat la follia que hauria estat si vint o trenta anys enrera hagués existit una benemèrita *Fundació Bernat Metge* com l'actual i que, amb el mateix interès amb què és amenada, hom hagués curat de traduir tot quant avui es tradueix. Pensen que segurament en arribar després uns temps auris com els actuals en què el català pot competir amb qualsevulga llengua neollatina, aquelles traduccions, irremissiblement i sense cap compassió, abans de refer-les, les hauríem llençat al foc. Penseu, tanmateix, que ens trobéssim amb aquell català estrafolari, neulit, mesell i atrotinat que fes parlar a Horaci i Plató! Jo no concebeixo pas de cap manera una edició de clàssics en aquella ortografia i encara en aquella sintaxi manllevada més de la meitat a una llengua veïna i superposada a nós durant uns quants cents anys.

Tanmateix, l'estat ja definitiu del tot en què te-

nim el català, fa permisible de poder traduir tot allò que s'escriu ara fa dos mil·lenis com l'últim llibre d'actualitat que surt adés a París, adés a Londres. Es per aqueix motiu que dona un goig íntim quan una llengua que es pot dir que ha estat gairebé anorreada i en tornar a la seva rancior i gràcia d'antany, hom comenci a fer parlar amb la seva veu aquelles altres veus que ressonaren i visqueren fa mils d'anys i que, tot amb tot, es mostren impertèrrits i clamen amb la mateixa elegància i aristocràcia com en els seus temps de puixança.

Per una banda, doncs, grat sia a Déu, el català es pot tenir per gojós de comptar com en poques terres en tres edicions reeixidíssimes del llibre de la paraula de Déu: la Bíblia. Les dues benemèrites *Fundacions*, amb la colossal i estimada traducció monumental que fan els benedictins de Montserrat, palesa ben bé l'interès que el públic cristià de casa nostra sentia per poder copsar en la mateixa llengua amb què matí i nit hom s'encomana al Pare, les excel·lències i les gràcies del llibre capçalera del cristià.

I, per altra, l'aportació tan reeixidíssima que ja a hores d'ara va fent la tasca munificent dins la nostra espiritualitat intel·lectual de la *Fundació Bernat Metge*, mercès a la qual ens trobem vis a vis amb els grans clàssics de les dues literatures més grans i no igualades, com són la grega i romana. I no acaba — quant al moviment cultural que en afers de traducció hom duu a cap — tot aquí. Avui ja parlen en català, en un català puríssim i immaculat, tots els mestres de la literatura mundial. Parlen en català figures tan grans com Shakespeare i Molière, Bosuet i Dickens; parlen la llengua de Ramon Lull figures tan capitostes com Dant i Manzoni, com Goethe i Schiller; tota la plèiade humaníssima — fins i quant és valedor l'humanisme rus — dels grans novel·listes russos. És a dir, que les grans figures clàssiques de totes les literatures tenen i troben, i encara més com el temps avanci, un potent tornaveu dins la nostra llengua pairal.

I això quant als homes d'ahir, aquells homes a qui hom diu amb dretura i apella de clàssics adés per la seva força de l'obra com adés per l'harmonia humana a què la seva llengua pervingué en ésser posada en llurs mans habilitíssimes. Quant a les figures actuals del món literari i del pensament, comencem, semblantment, a fer que de tant en tant també vinguin — i el públic els devora com el pa beneït, la qual cosa ve a afirmar la necessitat d'escriure de totes les disciplines en la llengua vernacle — a beure i a parlar la nostra llengua.

Un d'aquests autors — el qui tal volta d'entre els actuals té més obres traduïdes en català — és Chesterton. Fa un parell d'anys que la *Biblioteca Horitzons* traduí una de les obres més sòlides del gran

apologeta anglès: *L'home perdurable*. Aquells qui solament coneixien Chesterton de nom o l'haurien llegit en manta recensió de revista estrangera — recordeu el debat a *Revue des Jeunes*, 10 gener 1928 — quedaren bocabadats en llegir un volum tan sòlid i picant on es fa una crítica històrica del sistema evolucionista en història. Chesterton és un autor que, per bé que algun senyor de casa nostra el bescantés tal volta per tal com no l'entengué o no el llegí, fou durant mesos l'home del dia.

I, ara fa un any, mercès a la bona direcció i tantmateix més encara, encertada direcció, de *La Nova Revista*, que aquesta simpàtica manifestació mensual d'art i literatura es preocupa de traduir les obres completes d'aquest fort pensador britànic a qui, ben justament, algú ha apel·lat de Pare de l'Església dels temps moderns.

S'esdevingué pel maig o juny de l'any passat que sortí el primer volum de les obres completes: *Herètics*. No cal adverar, puix que tots ho sabem prou i en parlàrem, amb quin sorollós picament de mans

fou rebut aquest volum. Suara acaba d'aparèixer el segon: *Allò que no està bé*. És a dir, que avui en català ja tenim tres volums del que és millor de l'obra chestertoniana.

He llegit amb detenció i talment com es mereix una obra de tan fort pensament, *Allò que no està bé*, i m'ha fet l'efecte que, juntament amb *L'home perdurable* i l'*Ortodòxia*, que és la millor obra de Chesterton — la qual recomano amb tota l'ànima a la direcció de *La Nova Revista* per tal que la tradueixi com a volum tercer — és un llibre on Chesterton es mostra més personal fins i tot amb les petites fallençes que, a voltes, hom troba en el seu estil.

No cal dir amb quin goig felicitem la direcció de la revista que té cura d'aquesta important traducció i a la vegada el seu excel·lent i chestertonian traductor, En Pau Romeva, i, volent Déu,ensem parlar de l'esmentat llibre *in extenso* en altres dies damunt d'aquestes mateixes planes de CATALUNYA SOCIAL.

JOSEP MIQUEL I MACAYA

Opinions d'altri

De *Pàtria*, de Manresa: "Els incendis de boscos".

En començar l'estiu torna a plantejar-se novament el problema de la protecció als boscos. L'any passat, sense comptar-hi la tragèdia de les Gavarres, foren nombrosos els boscos catalans que caigueren abrusats per les flames. És un fet, ací i fora d'ací, que es repeteix cada any, en major o menor escala, aquest de la crema dels boscos.

Si tenim en compte la pobresa forestal del nostre país, veurem la importància que, per a tots nosaltres, té la conservació dels pocs boscos que encara ens queden. La gent del camp se n'ha de preocupar seriosament.

Es un deure, doncs, col·lectiu, el vetllar perquè aquests boscos no minvin encara més. Ho exigeixen les lleis climatològiques i atmosfèriques, ultra la bellesa sorprenent del nostre paisatge: sense la verdor del bosc aquest esdevé trist i pobre.

Entrem al període de l'any en què els incendis de boscos solen ésser més freqüents. Confiem que, com tots els anys, les autoritats prendran les degudes mesures encaminades a evitar els incendis de boscos i donaran les ordres corresponents, més terminants que mai, si cal, als guardes rurals.

Ja és sabut que la majoria d'aquests incendis són deguts a imprudències dels terrerols, les quals a primer cop d'ull sembla que no hagin de tenir cap importància, però, sovint, són la causa que grans extensions de verdor hagin de desaparèixer devorades per les flames.

Es una imprudència fumar dins els boscos, i per aquest motiu hom hauria d'impedir que ningú s'hi passegés amb el cigar a la boca. També ho és el deixar trossos de vidre — d'ampolla principalment —, abandonats damunt l'herba eixarreïda: aquesta herba, en encendre's, fa que el foc es propagui bosc endins. Un bocí de vidre damunt d'un rostoll d'herba seca, per mitjà del calor solar origina una foguera fàcilment. Això ho sap tothom. Caldria, doncs, que els guarda-boscos resseguissin amb freqüència els llocs on abunda l'herba, per tal de treure'n els trossos de vidre que la gent amb motiu d'algun berenar a ple aire, hi hagi deixat abandonats.

Els llibres de servicultura indiquen ja les degudes mesures per tal de protegir els boscos contra els incendis. Una d'elles, la més eficaç, potser, és deixar espais nets de vegetació de tant en tant a través d'un bosc, o sigui franges netes d'arbres, perquè en cas d'incendi

aquest pugui aïllar-se amb facilitat i no s'hagi de pagar inevitablement.

No podria — almenys durant el període estival — augmentar-se el nombre de guarda-boscos a totes les comarques forestals per tal d'evitar aquests paorosos incendis? Entenem que s'hauria de doblar a triplicar la vigilància des de primers de juliol fins a últims d'agost.

Penseu que durant els dies de xafogor, els vagabunds marxen de les ciutats i van a passar les nits a les obagues on gaudeixen d'una temperatura més fresca. Tant com més hom extremi la vigilància, doncs, menys freqüents seran els incendis forestals.

Per llur part, els mestres i mestresses haurien de fer-nos conèixer ja, des de menuts, la veneració que tots devem sentir pels arbres i les imprudències que poden fer-nos cometre aquestes catàstrofes. Si així ho feien més de quatre individus que calen foc inconscientment als boscos, deixarien de calar-n'hi.

FIDEL RIU

Els avenços de la premsa

Els nostres estimats col·legues *La Cruz*, de Tarragona, i *Diari de Mataró*, ens donen peu per escriure aquesta nota d'optimisme referent a la bona premsa, que, a Déu gràcies, ja no és la primera.

La Cruz ha renovat la seva redacció i augmentat les pàgines del diari. La seva informació és avui de les millors en els periòdics del seu braç. Enhorabona i per molts anys... avançant sempre.

També se la mereix ben completa *Diari de Mataró* pel número extraordinari que ha publicat amb motiu de la "Festa Major de les Santes", que és una de les principals de Catalunya.

El número és verament magnífic sota tots conceptes i honora Mataró i àdhuc la nostra tipografia.

Escrites aquestes ratlles rebem *Recull*, de Blanes, ricament i elegantment presentat amb motiu de la festa major de Santa Anna.

I amb aquest són tres els col·legues amb els quals podem donar una forta encaixada felicitant-los corralment.

Comentaris

La ven d'altres temps

Un Duc representant del Cos de la Grandesa d'Espanya ha fet dues objeccions a l'avant-projecte de Constitució: la primera, derivada de què en la Constitució del 76 la Grandesa tenia molts llocs al Senat, i ara només ni resta un en el Consell del Regne; la segona, filla de l'enuig que li produeix el veure com les Ordres militars tampoc gaudiran del nombre de representants que fins ara havien tingut.

I prou; davant el projecte no hi troba res més a criticar.

En totes les campanyes surt la nota pintoresca. I aquesta ha anat ara a càrrec del declarant susdit. Per aquest senyor es veu que el temps no passa... Millor per ell si, amb aquest sistema, pot conservar-se eternament jove i tan alegroi.

El conflicte ruso-xinès

En el moment d'escriure aquestes ratlles encara és un conflicte viu i encara ningú no sap com acabarà. Tenia la sensació, però, que són molts pocs els qui creuen en un final bel·licós de la qüestió. Des del primer moment tothom ha confiat en la intervenció de la Societat de les Nacions, en la intervenció dels Estats Units encara que no sigui més que per a no desdibuixar l'efecte del pacte Kellog, etc. Esclatarà la guerra; no esclatarà?

No ho sabem, certament; el que de totes maneres podem dir és que si no esclata la guerra en bona part s'haurà d'atribuir als efectes (i consti que no diem intervenció) de la Societat de les Nacions.

Com organisme jurídic aquesta Societat no ha adquirit encara l'eficàcia necessària; però el contacte de polítics i representants d'Estats a Ginebra, ha contribuït extraordinàriament a lligar les relacions entre ells, a conèixer-se mútuament, a tractar-se i, sobretot, a formar una consciència més fina en matèria de responsabilitats tan greus com aquestes, consciència que per ella sola és prou per a evitar conflictes, cercar contactes per a resoldre's un cop plantejats, etc.

La Societat de les Nacions no és pas una obra perfecta ni tan sols acabada; però l'ambient creat per ella mateixa ha evitat a hores d'ara moltes topades armades i ha contribuït a cercar camins per a escórrer responsabilitats.

I encara hi ha entre nosaltres qui no creu en l'eficàcia de l'organisme.

Un comentari assenyat

Davant els projectes constitucionals del Govern cabia adoptar dues tàctiques: la de discussió d'ells, com si realment haguessin d'ésser llei duradora dins la Península, o bé la tàctica del silenci, de la passivitat per creure que tota discussió era inútil i baldera.

No creiem que un ni altre dels dos criteris tanquessin la veritat ni tan sols la tàctica política més lògica. El callar era un xic hipòcrita, ja que en definitiva, creient o no en l'èxit dels projectes, no deixen d'afectar-nos a tots per més o menys intervals

de temps. Però el baixar a un examen massa detallista, com ho ha fet un polític català, tampoc ho creiem del cas per la raó abans dita de la seva inutilitat.

El camí del mig (amb tot i que ens repugna fortament l'eclecticisme) era, en aquest cas, el millor. I ha estat l'adoptat pel comentarista i amic nostre senyor Maspons Anglasell qui ha donat la nota justa, la nota adient, amb els problemes pairals. El silenci, no; el comentari minuciós, tampoc, per inútil; el comentari breu i adient amb els problemes d'aquí, sí.

La insuficient beneficència

Es un bell catàleg el que podria fer-se de les institucions de Beneficència a Barcelona. El nostre il·lustre amic En Ramon Albó el féu un dia; el reformà, més tard, ampliant-lo grandiosament, i amb tot, a hores d'ara hauria ja de refer-lo novament.

Es molt el que es fa i és molt el que es despesa en aquest sentit. Però, germans, encara no és prou! Encara quan aneu a trucar a la porta d'una d'aquestes institucions per a fer entrar un tísic al sanatori, un nen a una colònia, un malalt a l'hospital, un orfe a cases de maternitat, encara heu de cercar recomanacions, encara heu de fer cua, encara heu d'esperar en circumstàncies terribles moltes vegades.

Tot és ple; tot està a vessar; us diuen. I sense qui s'interessi fortament no hi ha manera d'encabir un pobre, un malalt, un orfe, en una institució adequada. I quina pena no fa, germans, el veure com fins per a ésser protegit per la beneficència es necessiten ajuts i padrins!

S'ha fet molt, és veritat; però no prou. Cal fer més, cal anar més lluny. Cal, sobretot, que els rics es recordin del precepte evangèlic que els fa administradors dels pobres.

I quants són els rics que es prenguin la pena de pensar al cap de l'any, per exemple, a quin tant per cent puja el seu ajut als pobres? Quants són els qui es facin deure de consciència de destinar un tant per cent un xic fort a l'ajut dels indigents? Pocs, quasi cap. I amb tot, el precepte evangèlic, rics catòlics, no ha estat pas derogat i cada dia ens el repeteix l'Església? Què fem, doncs?

L'ideal estètic femení

Sembla que consisteix a mostrar bona part del cos; en torrar-lo fins a tenir un color de xocolata; en deixar veure com la pell cau en escames, com les cicatrius de la verola són ben vives, com la vermellor negrosa del sol dona als cossos un color d'esquimal, que encanta!

No entrem pels camps de la moral. Però solament en el món de l'estètica se'ns ocorre el següent: davant d'una d'aquestes estàtues negres i xavacanes no haveu pensat, senyors, en una fràgil figulina versallesca segle divuit? Quina enorme separació no hi ha entre allò i això? Perquè aquest garbuix de gent de color torrada, amb farum de suor, amb mostrari de tota mena de porqueria física, no arriba fins i tot a provocar repugnància als sentits?

FETS DE LA SETMANA

No pot negar-se que el projecte de Constitució ha tingut un gran èxit de premsa. Sigui per la seva pròpia importància, sigui pel gust de cada u de dir-hi la seva, sigui per la influència estival sobre tota classe de novetats que puguin omplir fàcilment les pàgines blanques dels diaris, el cas és que encara plouen comentaris de totes parts. Un dels últims, el d'En Cambó, és tan concís i clar com el seu estil; val la pena de llegir-lo. Acaba amb un pensament que haurà caigut com un llamp sobre la cleda dels xarucs partidaris de la Constitució de l'any 1876. Diu així:

"En una afirmació cabdal fóra convenient que coincidissin tots els homes que a Espanya tenen un valor i un pes específic: en què es pot admetre tot, tot menys el retorn a la situació política en què vivia Espanya en 1923. I el restabliment de la Constitució del 76 significaria el retorn a un sistema polític que l'opinió té definitivament condemnat."

L'aparició del R. D. sobre ampliació de l'Assemblea Nacional Consultiva abans del temps que hom esperava, sembla voler dir que va de debò el pla polític esbossat darrerament per En Primo de Rivera, qui, després de disparar aquesta bomba política se n'ha anat a Mondàriz a pendre les aigües i a descansar quinze dies.

En virtut d'aquest R. D. l'Assemblea Nacional comptarà amb gent nova de trinca i amb gent vella que ja arrossega els peus junts amb tota la ideologia i amb tota la història que En Cambó acaba de condemnar implacablement.

Es molta la gent que no creu pas veure els homes del 76 asseguts al Palau de la Representació Nacional. No és qüestió de política tant com de biologia...

Però el pla de Primo de Rivera anirà fent via per multitud de causes que són ben òbvies i, sobretot, perquè l'home està fatigat i estima acabada la seva obra.

D'un altre R. D., totalment diferent del comentat, hem de donar compte. És el R. D. agro-pecuari.

El Govern, cal confessar-ho, ha obtingut amb aquesta flamant i importantíssima ordenació, dues victòries remarcables: la primera sobre si mateix, substituint el seu primitiu projecte pel que formularen amb discursos, esmenes i articles els qui el combateren en l'Assemblea Nacional i en la premsa; la segona victòria l'ha obtinguda pels encerts dels quals n'està ple aquest R. D. El projecte que primitivament presentà a l'Assemblea Consultiva el Go-

vern era senzillament dolent. El que ara acaba de promulgar, encara que no perfecte, obre ampla via a la regeneració de la principal riquesa del país.

Els republicans han donat molt que dir aquests dies a propòsit de la seva reorganització. Cada cop que hi toca, en surten més dividits. Com que el partit republicà, a Espanya, no es sap treure del damunt l'estigma d'anticlerical, l'opinió se'l mira com una rara supervivència del segle XIX. I el món ha fet molta via des d'aleshores.

Pius IX. Pius XI. Ha calgut només canviar la primera xifra romana de lloc per a estrènyer entre dos Pius, eminentíssims tots dos, un període cabdal de la història eclesiàstica i ensems de la història de la humanitat. La força ha cedit. El dret ha vençut.

El dia de Sant Jaume de l'any de gràcia de 1929 serà per a sempre més memorable, pel gran fet, i per la gran lliçó del fet.

Pius XI sortí per primera vegada, com a Pontífex i com a Rei, de la presó del Vaticà, i reprengué la possessió papal de la seva Roma. Ja és Rei. Ja és lliure.

De la incomparable grandesa i de les indescriptibles esplendorositats de l'acte se'n fan llengües tots els diaris del món.

El que no diuen és que el Pare Sant portava com a trofeus del seu triomf la pau de Mèxic, els nous Concordats i els representants de quasi totes les potències del món darrera seu.

Feliços els cristians que han pogut assistir a aquest acte de la diada de Sant Jaume; però, si no corporalment, en esperit hi érem tots els catòlics del món a la plaça del Vaticà el moment d'entrar-hi Pius XI.

Entretant ha caigut a terra un dels homes més formidables d'aquest i de l'altre segle, sectari ell, laïcista i laïcitzador, per bé que moderat, però no menys efectiu: Poincaré.

França no li pagarà mai el que ha fet per ella. No ha mort En Poincaré i Déu li doni llargs anys de vida perquè es penedeixi i pugui prestar nous serveis a la seva pàtria, tan necessitada d'homes forts i lleials; però, per desgràcia, es troba aixafat i esgotat pel pes enormíssim que ha dut a sobre des de molt abans de la Gran Guerra.

Briand l'ha substituït, com era de preveure, però els partits extremistes d'esquerra l'hi tenen jurada i el bolcaran tan prompte com l'ocasió es presenti.

J.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Noticiari

Espanya

A la Comissió executiva del Patronat d'Homenajes a la Vellesa se li han adreçat 1960 sollicituds de vellets de més de 75 anys demanant penssons. El Govern s'ha mostrat generós amb ells.

— Ha revestit veritable importància l'Assemblea regional de la A. S. Femenina que ha tingut lloc a Santiago de Compostela amb l'assistència del senyor Arquebisbe d'aquella arxidiòcesi i del Bisbe de Plascència. S'hi han tractat totes les qüestions que més poden interessar el món femení.

Entre els acords n'hi ha un de curiós: ensenyar i corregir amb l'exemple, tant com vocalment, perquè, desgraciadament, es corregeix bé, però donant mal exemple, que és cosa contraproduent del tot.

Es llàstima que no es publiquin tants de treballs magnífics i d'acords encertats dels quals ha estat pròdiga aquesta Assemblea.

— El decret referent al reglament de l'assaig i cultiu del tabac a Espanya, atorga als cultivadors diversos beneficis. Entre ells, el considerar-los amb dret a la protecció oficial, quan tinguin dues mil plantes! ara se'ls n'exigia sis mil.

També se'ls otorga el dret de cooperatives per assecar les plantes.

— S'ha disposat per una reial ordre del ministeri del Treball, que durant el segon semestre de l'any actual segueixin per als passatges d'emigrants els mateixos preus que regiren per al primer semestre.

— A la *Gaceta* es publica una comunicació de la representació de l'Estat en el Cultiu del Tabac, autoritzant nombrosos ciutadans perquè facin assaigs del cultiu del tabac en la campanya de 1929 a 1930.

Figuren en la relació de la província de Girona alguns propietaris de la nostra terra.

— Del 4 al 8 de setembre tindrà lloc a Sevilla el novè Congrés Internacional d'Estudiants Catòlics. Hi assistiran 400 estudiants de totes les parts del món.

En les reunions es tractarà de les relacions internacionals, de la cooperació intel·lectual, de diverses qüestions relacionades amb les finances, de la creació d'una secció d'estudiants femenins i una altra secció missionera i de les diverses activitats d'ordre professional.

En el segon grup es tractarà del tema general dels valors culturals del catolicisme modern.

Estranger

— Els ianquis fan com els anglesos. Les persones indesitjables les envien a casa llur. Algunes vegades les fan passar abans per la sala de recreu de les delegacions de policia. L'any passat en despatxaren més de dotze mil.

— A la república de Cuba s'han suprimit els títols de noblesa, quasi tots d'origen espanyol. D'això en diuen democràcia.

Bloc d'anunciants

Els bons amics nostres que amb l'anunci contribueixen a la difusió de la nostra revista, han de merèixer les simpaties dels nostres subscriptors i lectors en general que coincideixen amb el nostre ideari. Ens plau publicar a continuació el nom dels nostres anunciants, per tal que els nostres amics els recordin quan hagin d'adquirir algun dels articles que ofereixen al públic.

Heus els ací:

ACADEMIA COTS:

Av. Portal de l'Àngel, 38.

ACCESSORIS D'AUTOMOBILS:

Service Station. Aragó, 272.

AGENCIA D'ASSUMPTES ADMINISTRATIU:

Josep Cardús. Balmes, 16, pral.

AUTOMOBILS:

Còrsega, 293.

BICICLETES:

R. Serra. Rbla. Catalunya, 106.

BRONZES D'ART:

Biosca i Botey. R. Catalunya, 129.

CAMISERIA:

Salvador Rubert. Aribau, 30 i
Avinguda Portal de l'Àngel, 13.

CIMENT ARTIFICIAL:

Josep Fradera. Ronda Universi-
dad, 31.

CORRETTGES:

Manuel Blasi. Passeig de Sant
Joan, 13.

DROGUERIA I PERFUMERIA:

Pallejà i Bonmatí, S. L. Claris, 57.

ELECTRICITAT:

Antoni Alió. Laietana, 67.

GANIVETERIA:

Josep Roca. Plaça del Pi, 3, en-
front de l'església.

GRAMOFONS:

Cèsar Vicente. P. de Gràcia, 4.
Guillem Puig. Pelai, 14.

MATERIAL FOTOGRAFIC:

Vda. Enric Riba. Rda. Universi-
tat, 37.

MATERIAL PER A COBERTES:

Uralita, S. A.

MOBLES:

Còrsega, 394.

MODES:

M. Estera de Galera. Rbla. de
Catalunya, 7.

MODISTA:

R. Puigdomènech. Diagonal, 452.

NEUMATICS:

"Bergougnan". Rambla de Cata-
lunya, 76.

NEUMATICS (venda i reparació)

Casa Vallespi. R. Catalunya, 118.

NOVETATS PER A SENYORA:

"El Centro". Rda. de Sant Pere, 5.

OBJECTES D'ESCRITORI:

Bazar Balmes. M. Bofarull. Bal-
mes, 52.

OLIS PER A AUTO:

"Autol". Laietana, 7.

PASTES PER A SOPA:

Antiga "Casa Figueras". Rambla
de Sant Josep, 11.

PINTORS DECORADORS:

Vilaró i Valls. Corts, 604.

RADIO:

Codina i Farriol. Balmes, 126.

REPARACIO D'AUTOMOBILS:

Tallers Balmes. Balmes, 76. Juli
Klugg.

SABATERIA:

Calçats Minerva, S. A. Laietana,
núm. 30.
Casa Creus. Aribau, 24.

SASTRERIES:

Rambla Catalunya, 12, 1.er
(Especialitat en vestits per a nens.)
Ramon Beleta. Av. del Portal de
l'Àngel, 35.

SEGURS D'AUTOMOBILS:

"Omnia". Rda. Universitat, 15, 2.^a

XARXES I FILS PER A LA

PESCA:
Fills de Gabriel Julià, Bruch, 7.

Calçats Minerva

Via Layetana, 30
BARCELONA

B I C I C L E T E S

marca **WILLIAM**

Qualitat. - Presentació. - Bon preu

marca **B. F. B.** de nostra fabricació

Lo millor de lo millor

AL COMPTAT I A TERMINIS

ACCESSORIS - REPARACIONS

Antiga casa Borrás - **R. Serra** - *Rbla. Catalunya, 106*
(cantonada al Passatge de la Concepció)

BAZAR BALMES - M. BOFARULL

Objectes d'escriptori - Impremta i litografia - Treballs comercials i de luxe

BALMES, 52

Telèfon 17.589

BARCELONA

EN ELS DEU DARRERS ANYS LA

Relotgeria Maurer

PORTA REGISTRADES
EN ELS SEUS LLIBRES

28.500 COMPOSTURES

Porti a aquesta casa els seus rellotges espatllats, que quedarà complagut del treball i ensems veurà les grans existències de rellotges nous des de la classe corrent fins a les marques de fama mundial, tots a preus molt limitats, que fa la

Relotgeria Maurer

RBLA. CATALUNYA, 52 CARRER AVINYÓ, 38
(Davant del Kuriaal) (Xamfrà Escudellers)

TELÈFONS 12941 - 12101

EL LLIBRE DE LA PARAULA DE DÉU

LA SAGRADA BIBLIA

EL NOU TESTAMENT

VOLUM I

Els Evangelis i Fets dels Apòstols

CONDICIONS DE VENDA

Edició de doble text: llatí i català . . . 8'50 Ptes.
Edició de text llatí sol. 6'—
Edició de text català sol. 5'—

Totes aquestes edicions van enquadernades amb finíssim pegamoid, imitació de xagri. Enquadernacions més luxoses de distints preus.

Ha sortit ja el primer volum de la SAGRADA BIBLIA que publica l'«Obra del Sant Evangeli» de FOMENT DE PIETAT

GARATGE I TALLERS "BALMES" **JULI KLUG**

BALMES, 76 (entre Aragó i València). - TELEFON 75941

AJUSTATGE I REPARACIÓ — PREUS LIMITATS I MÀXIM
RENDIMENT EN LES REPARACIONS — STOCK ELÈCTRIC
PER A INSTAL·LACIONS, MAGNETOS, BOBINATS, ETC.

RAMBLA DE CATALUNYA, 118
AUTOMATIC 73493

PROPIETARIS DE COTXES

25 % D'ESTALVI TROBAREU VISITANT LA
CASA BALLESPÍ

Recautxutatge i reparació de neumàtics
i cambres.

Venda de neumàtics i cambres.

Stock de neumàtics d'ocasió i recautxutatge
al 40 % de nous.

Acumuladors Peto Royal Ford.

OLIS "ATLANTIC"

Descomptes especials als que manifestin ser
llegidors de "Catalunya Social"

OMNIA, S. A.

**Companyia de segurs del
Reial Automòbil Club d'Espanya**

OFICINA PRINCIPAL:

Comte de Peñalver, núm. 24 - MADRID

SUBDIRECCIÓ A CATALUNYA:

Ronda Universitat, 15, 2.º - Telèf. 16974

Aquesta Companyia cobreix els riscos dels
cotxes automòbils.

Dany i pèrdua del cotxe

Per topada, incendi, parat o corrent. Per
robatori consumat o intent de robatori
Per acte mal intencionat de tercera persona
Per accidents o incendi durant el transport

Responsabilitat civil

Per accidents o incendis causats pel cotxe
assegurat a terceres persones, a la propietat
o animals pertanyents a dites terceres per-
sones.

Tot això en una sola pòlissa combinada, que
val per tota l'Europa i rescindible en qualsevol
moment.

ANTONI ALBO

Via Laietana, 67 - Telèfon 16201

BARCELONA

Material elèctric de totes classes
Instal·lacions i Reparacions
Taller - Ràdio

Aquesta casa té l'exclusiva de venda
d'uns petits aparells aplicables al cor-
rent altern de 125 volts, per a substituir
les xinxetes i llums d'oli, en les habita-
cions, capelles i altres llocs on es ne-
cessiti llum constant, amb consum es-
cassament de 2 cèntims en 24 hores

Demaneu demostracions!

Via Laietana, 67

R. PUIGDOMENECH

Confeccions per a senyora i nenes
Diagonal, 452 / BARCELONA

SASTRERIA TORRENTS

Ex-professor de l'Acadèmia de Mestres Sastres de Barcelona

Aquesta sastreria és coneguda i apreciada per tothom a qui li agrada el bon vestir perquè en la seva confecció i en les seves robes es troba un gust inconfusible. Grans existències en gèneres de totes classes.

El 5 % de descompte especial als subscriptors de CATALUNYA SOCIAL.

Rambla de Catalunya, 12, 1.er / Telèfon 16040 - BARCELONA

SERVICE STATION

PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A ESPANYA

JOSEP MANZANARES

La casa més important en gasolina, petroli, neumàtics, cambres, olis, grasses, accessoris, eines, ferreteria i tot quant pertany a l'automòbil.

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

GARATGE I TALLERS:

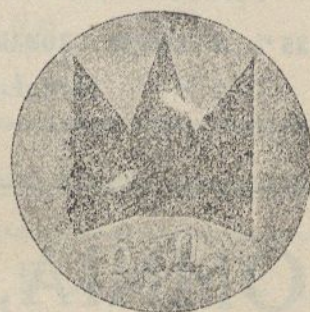
Carrers Sepúlveda, 148-150
Villarreal, 35
I Floridablanca, 121
Telèfon 31510

CASA CENTRAL:

Carrer Aragó, 272
Passatge de Gràcia, 45
Telèfon 11550
MAGATZEMS:
Consell de Cent, 421

SUCURSAL:

Esplugues de Llobregat:
Carrer Laureano Miró, 59
Encreuament de les carreteres de Madrid i Cornellà

BARCELONA

LES GRANS INDUSTRIES

FABRICA DE XARXES
I FILS RETORTS
PER A LA PESCA

FILLS DE GABRIEL JULIÀ

Bruch, n.º 7 - Telèfon 11422
(Entre Trafalgar i Ronda)

BARCELONA

Companyia Trasatlàntica VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
16 expedicions a l'any
• Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any
• Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any
• a Filipines
3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-
telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia
en els principals ports d'Espanya. A Barcelona
oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8.

Acadèmia Cots

Direcció general: Av. Portal de l'Angel, 38—BARCELONA

FUNDADA EN 1879
Telèfon 18953 A.-Apartat 782

SUCURSALS: MADRID, Av Conde Peñalver, 7; LLEYDA, Estereria, 10; MANRESA, Angel Guimerà, 32
REUS, Arrabal Robuster, 23; MATARÓ, Riera, 59; BADALONA, Carme, 52 bis.

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

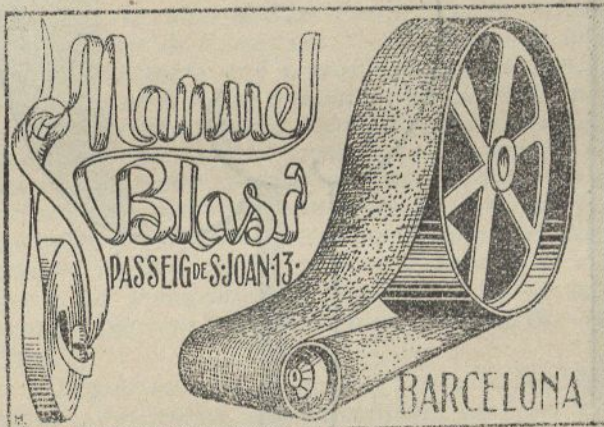
Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Lluòfons.—Màquines de calcular, etc.

Unicorde

Nou tipus. Qualitat i presentació

URALITA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

FABRICA DE PASTES ALIMENTICIES

ANTIGA CASA FIGUERAS

FUNDADA EN 1820

Rambla de Sant Josep, 11.—BARCELONA

La Nova Gramola Ortofònica

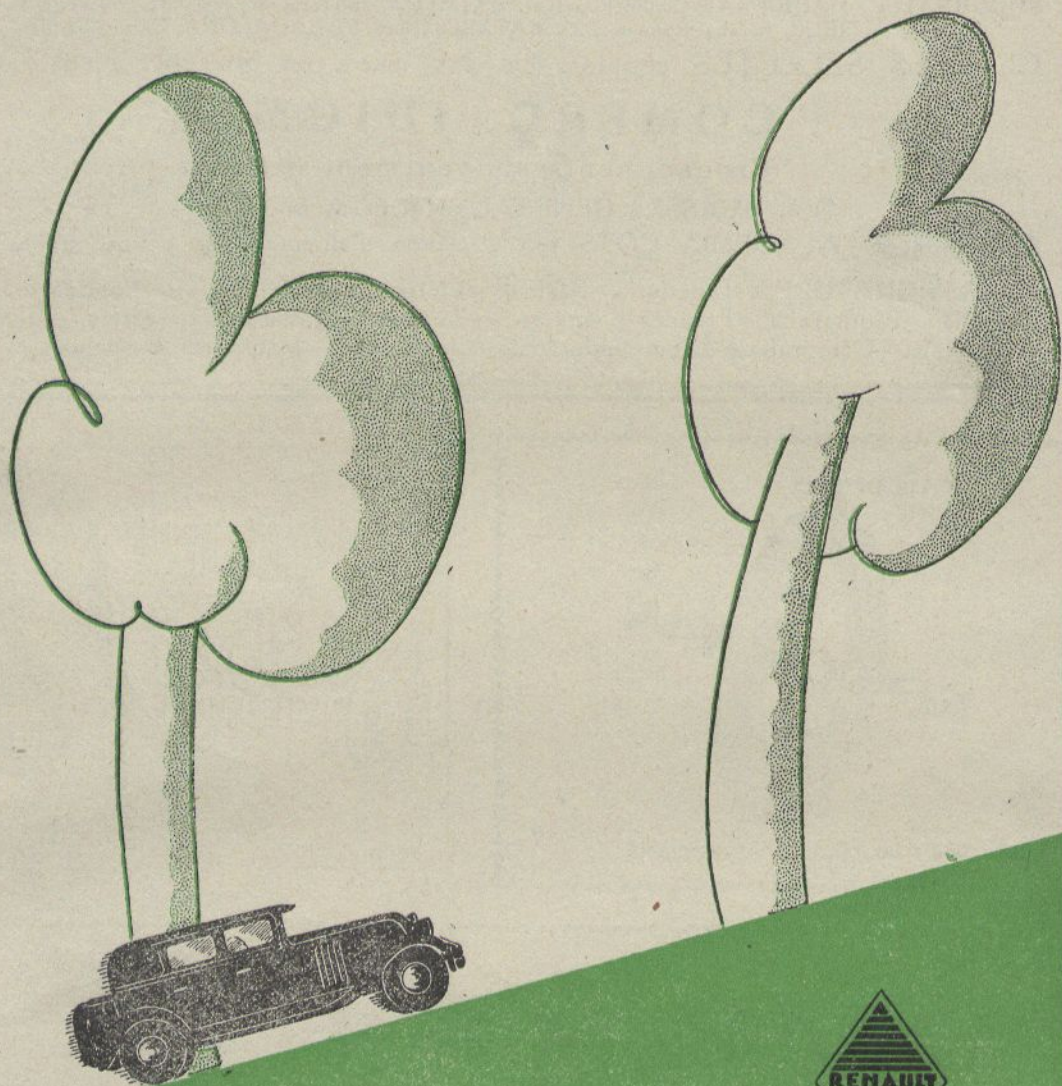
és el millor obsequi per Sant Josep

Demaneu una audició a la casa

Fili de Guillermo Puig S. en C.

Pelai, 14. Ronda Sant Pau, 68 - 70

BARCELONA

E. PUJÓ
córcega 293
a. alfonso XIII 405

renault